

Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

EGZAMIN MATURALNY 2010

HISTORIA SZTUKI

POZIOM ROZSZERZONY

Klucz punktowania odpowiedzi

MAJ 2010

Zadanie 1.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością przedstawionych rzeźb oraz określenie ich funkcji	0–2
-------------------------	---	-----

1 p. – za podanie 4–3 nazw miast

1 p. – za prawidłowo określone 4–3 funkcje

Poprawna odpowiedź

- A. a) Ateny b) podpory / funkcja nośna (konstrukcyjna) / rzeźba architektoniczna / funkcja kolumny
- B. a) Rzym b) rzeźba ołtarzowa / sakralna / symboliczny tron św. Piotra
- C. a) Kraków b) nagrobek / funkcja sepulkralna
- D. a) Katowice b) pomnik / rzeźba memmratywna (upamiętniająca) / propagandowa

Zadanie 2.

Wiadomości i rozumienie	Klasyfikowanie rzeźb według czasu ich powstania	0–1
-------------------------	---	-----

1 p. – za wpisanie 6–5 nazw rzeźb

0 p. – za wpisanie 4–0 nazw rzeźb

Poprawna odpowiedź

Okres w sztuce greckiej	Nazwa rzeźby
Archaiczny	<i>Kuros z Sunion</i>
	<i>Kora z Akropolu</i>
Klasyczny	<i>Afrodyta z Knidos</i>
	<i>Apoksyomenos</i>
Hellenistyczny	<i>Grupa Laokoona</i>
	<i>Umierający Gal</i>

Zadanie 3.

Wiadomości i rozumienie	Zidentyfikowanie twórców przedstawionych dzieł oraz związanego z nimi wydarzenia artystycznego	0–2
-------------------------	--	-----

a)

1 p. – za zidentyfikowanie obu autorów

Poprawna odpowiedź

Filippo Brunelleschi / Brunelleschi i Lorenzo Ghiberti / Ghiberti

b)

1 p. – za podanie, z jakim wydarzeniem wiąże się wskazane dzieła

Poprawna odpowiedź

Konkurs na drzwi do baptysterium we Florencji (w 1401 r.) / Konkurs na drugie drzwi do baptysterium we Florencji

Zadanie 4.

Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji	Wykazanie się znajomością przedstawionych dzieł architektury oraz podanie cech formy budowli na podstawie fotografii	0–4
---	--	-----

1 p. – za podanie 9–8 informacji zawartych w pkt a), b), c)

po 1 p. – za dwie główne cechy formy każdego dzieła zawarte w pkt d)

Poprawna odpowiedź

- A. a) Centrum Pompidou b) Paryż c) nowoczesny / współczesny XX w. / high tech / postmodernizm d) estetyka maszyny / funkcjonalizm, duża dowolność w aranżacji i kształtowania wnętrza / umieszczenie na zewnątrz elementów konstrukcyjnych i instalacji / horyzontalizm / barwność i nowoczesność / dużo przeszklonych powierzchni / geometryzacja
- B. a) kolegiata / kościół NMP i św. Aleksego b) Tum / Tum pod Łęczycą c) romanizm / XII w. d) surowość form / proste bryły geometryczne (nazwy tych brył) / grube mury / niewielkie otwory okienne / addycyjność brył / układ bazylikowy / obecność absydy / założenie dwuchórowe
- C. a) Opera / Gmach opery b) Paryż c) historyzm / neobarok / neorenesans i neobarok / eklektyzm / XIX w. d) dynamizm / bogactwo form (bogata dekoracja rzeźbiarska) / dbałość o detal / monumentalizm / łączenie cech różnych stylów / podkreślenie części skrajnych ryzalitami / dekoracyjność

Zadanie 5.

Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie przedstawionych elementów i form architektonicznych	0–2
-------------------------	---	-----

2 p. – za podanie 6 informacji

1 p. – za podanie 5–4 informacji

0 p. – za podanie 3–0 informacji

Poprawna odpowiedź

- A. Biforium
- B. Głowica / głowica koryncka / kapitel
- C. Maswerk
- D. Portal
- E. Łuk Triumfalny
- F. Portyk / fasada

Zadanie 6.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością dzieł powstałych w kręgu mecenatu Stanisława Augusta Poniatowskiego	0–1
-------------------------	---	-----

1 p. – za 3 podkreślenia

Poprawna odpowiedź

- B. Portret Zygmunta Starego Marcelego Bacciarellego
C. Sala Prospektowa Zamku Królewskiego
E. Teatr na Wyspie w Łazienkach

Zadanie 7.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością przedstawionych dzieł malarskich	0–2
-------------------------	--	-----

2 p. – za podanie 10–9 informacji

1 p. – za podanie 8–6 informacji

0 p. – za podanie 5–0 informacji

Poprawna odpowiedź

- A. a) Piotr Michałowski, b) romantyzm
B. a) Henri de Toulouse-Lautrec, b) postimpresjonizm / secesja / Art Nouveau
C. a) Piero della Francesca, b) renesans / quattrocento
D. a) Rembrandt van Rijn, b) barok
E. a) René Magritte, b) surrealizm

Zadanie 8.

Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie motywów ikonograficznych	0–1
-------------------------	--------------------------------------	-----

1 p. – za podanie tematu i wymienienie 4 postaci

Poprawna odpowiedź

- a) Pieta / Oplakiwanie
b) Matka Boska / Maria, św. Jan Ewangelista (Jan), św. Maria Magdalena, Chrystus, Jean de Montagnac

Zadanie 9.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością twórczości wskazanych artystów	0–1
-------------------------	--	-----

1 p. – za podanie 4 informacji

0 p. – za podanie 3–0 informacji

Poprawna odpowiedź

- Willem Claesz Heda – martwa natura
Jacob van Ruisdael – pejzaż
Anton van Dyck – malarstwo portretowe
Jacob Jordaens – sceny rodzajowe / sceny religijne

Zadanie 10.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością pojęć z zakresu technik plastycznych	0–1
-------------------------	--	-----

1 p. – za podanie 3 informacji

0 p. – za podanie 2–0 informacji

Poprawna odpowiedź

Sztafaż – B

Frottage – A

Akwaforta – C

Zadanie 11.

Wiadomości i rozumienie	Zidentyfikowanie artystów na podstawie ich wypowiedzi oraz zawartej w nich myśli estetycznej	0–1
-------------------------	--	-----

1 p. – za podanie 4–3 informacji

0 p. – za podanie 2–0 informacji

Poprawna odpowiedź

A. Grzegorz Wielki

B. Wassily Kandinsky

C. André Breton

D. Poliklet

Zadanie 12.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością przedstawionego dzieła oraz określenie techniki wykonania i źródła inspiracji autora	0–2
-------------------------	--	-----

2 p. – za podanie 5–4 informacji

1 p. – za podanie 3–2 informacji

0 p. – za podanie 1–0 informacji

Poprawna odpowiedź

a)

– Richard Hamilton / Hamilton

– *Co właściwie sprawia, że dzisiejsze mieszkania są tak odmienne, tak pociągające*

– pop art

b) kolaż

c) kultura masowa / rzeczywistość lat 50. XX w. / wytwory mediów lat 50. XX w. / dadaizm / reklama / komercja / konsumpcjonizm

Zadanie 13.

Korzystanie z informacji Tworzenie informacji	Porównanie przedstawionych dzieł malarskich pod względem kompozycji, kolorystyki, światłocienia i ekspresji oraz sformułowanie wniosku dotyczącego formy przedstawionych dzieł	0–20
--	--	------

A. Kompozycja (6 pkt)

po 3 p. – za podanie 6 cech każdego obrazu

po 2 p. – za podanie 5–4 cech każdego obrazu

po 1 p. – za podanie 3 cech każdego obrazu

po 0 p. – za podanie 2–0 cech każdego obrazu

Przykłady poprawnych odpowiedzi

Obraz A	Obraz B
<ul style="list-style-type: none"> ▪ kształt pola obrazowego – prostokąt poziomy ▪ obraz dzieli linia horyzontu, która przebiega poniżej połowy wysokości ▪ budynki skupione na dole – na górze niebo ▪ ponad linię horyzontu wyrasta architektura z lewej i prawej strony obrazu ▪ harmonia kierunków ▪ kompozycja statyczna zdynamizowana diagonalami i sztafażem ▪ kompozycja asymetryczna ▪ zarówno architektura ulicy, jak i przemieszczające się postacie przechodniów nadają charakteru kompozycji luźnej ▪ kompozycja zamknięta masywem budynków z lewej, otwierająca się ku prawej / kompozycja otwarta ▪ kompozycja wieloplanowa / z wyodrębnionymi planami / przestrzenna ▪ przestrzeń wyrażona za pomocą perspektywy linearnej / zbieżnej / geometrycznej oraz perspektywy powietrznej ▪ brak zaznaczonego centrum ▪ weduta ze sztafażem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kształt pola obrazowego – prostokąt poziomy ▪ obraz dzieli linia horyzontu, która przebiega powyżej połowy wysokości obrazu ▪ ponad linię horyzontu wyrastają budynki w centralnej i prawej części obrazu ▪ w kompozycji przeważają pionowe i linie ukośne, utworzone przez wyrastające na wzgórzu budynki / dynamizm kompozycji ▪ zmasowane budynki miejskie na wzgórzu sprawiają wrażenie kompozycji zwartej ▪ kompozycja otwarta ▪ kompozycja wieloplanowa / dwuplanowa z wyodrębnionymi planami / plany w układzie spiętrzonym / dosyć płaska ▪ przestrzeń wyrażona za pomocą perspektywy malarskiej (barwnej) ▪ kompozycja asymetryczna ▪ wyraźnie podkreślone centrum / kompozycja centralna

B. Kolorystyka (4 pkt)

- po 2 p.** – za podanie 4 cech każdego obrazu
po 1 p. – za podanie 3 cech każdego obrazu
po 0 p. – za podanie 2–0 cech każdego obrazu

Przykłady poprawnych odpowiedzi

<ul style="list-style-type: none">▪ wykorzystano zarówno barwy ciepłe, jak i chłodne / szeroka gama barwna▪ barwy bardziej intensywne na pierwszym planie, rozmyte na dalszym▪ występują: ugry, siena, żółcienie, cynober i ciepłe szarości, tylko w partii nieba delikatne, nieznaczne błękity / występują barwy ziemi▪ barwy stonowane▪ przeważają ciepłe ugry i cynober / przewaga barw ciepłych▪ występują dosyć wyraźne kontrasty walorowe▪ brak silnych kontrastów temperaturowych▪ plany barwne nie są zróżnicowane wg reguł perspektywy malarskiej▪ występują barwy lokalne	<ul style="list-style-type: none">▪ szeroka gama barwna (barwy ciepłe i chłodne)▪ autonomia barwna światła i cienia▪ barwy intensywne / nasycone▪ na pierwszym planie widoczne ciepłe barwy: siena i umbra, przechodzą dalej w ciepłe ugry, oranże i cynober, a w partii nieba dominują błękity przechodzące w górnej krawędzi obrazu w róże▪ zestawienie barw czystych i złamanych / barwy czyste▪ pod względem kolorystyki dominują oranże i cynober▪ występują kontrasty walorowe▪ kontrasty temperaturowe tworzą namalowane w ciepłych barwach budynku na tle chłodnego nieba▪ kontrasty dopełnieniowe (symultaniczne)▪ plany barwne w zasadzie są zróżnicowane wg reguł perspektywy malarskiej▪ w obrazie zauważalny jest prymat gry barwnej nad innymi czynnikami budowy obrazu▪ relatywizm barwny
---	---

C. Światłocień (4 pkt)

- po 2 p.** – za podanie 4 cech każdego obrazu
po 1 p. – za podanie 3 cech każdego obrazu
po 0 p. – za podanie 2–0 cech każdego obrazu

Przykłady poprawnych odpowiedzi

<ul style="list-style-type: none">▪ źródło światła poza obrazem▪ światło pada z prawej strony▪ światło naturalne zachodzącego słońca / scena popołudniowa▪ wyrazisty światłocień, który nadaje całemu pejzażowi realizmu	<ul style="list-style-type: none">▪ źródło światła poza obrazem▪ kierunek padania światła trudny do określenia▪ światło naturalne, prawdopodobnie zachodzącego słońca▪ światłocień mało znaczący
---	---

<ul style="list-style-type: none"> ▪ światłocien głęboko modeluje formy / twarde modelunek ▪ cienie światła rozkładają się w bardzo konsekwentny sposób (budynki z prawej strony ulicy pozostają w cieniu, z lewej – oświetlone) ▪ ciepłe światło ▪ alternacja planów świetlnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ światłocien płytko modelujący formy ▪ cienie i światła rozkładają się, gdziekolwiek widoczne są refleksy światła ▪ ciepłe światło ▪ synteza światła i barwy ▪ światło eksponuje masę architektoniczną w centrum obrazu
--	--

D. Ekspresja (wyraz) (4 pkt)

po 2 p. – za podanie 4 cech każdego obrazu

po 1 p. – za podanie 3 cech każdego obrazu

po 0 p. – za podanie 2–0 cech każdego obrazu

Przykłady poprawnych odpowiedzi

<ul style="list-style-type: none"> ▪ podstawowym środkiem budowy obrazu jest rysunek / graficzność (linearyzm) dzieła i podporządkowany mu kolor ▪ obraz malowany realistycznie / wierne naśladowanie natury ▪ dukt pędzla niewidoczny / zatarty / gładka faktura ▪ szczegółowość ujęcia ▪ harmonia ▪ spokój ▪ poprzez sztafaż opis życia codziennego Warszawy doby Stanisława Augusta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podstawowym środkiem budowy obrazu jest plama barwna miękko wtapiająca się w tło ▪ deformacja ▪ obraz malowany syntetycznie ▪ ujęte jest tylko ogólne wrażenie / wrażeniowość ▪ obraz bardzo malarski, wyraziste ślady szerokiego pędzla / impasty / malowany swobodnie / gęstą farbą ▪ brak troski o szczegóły ▪ klimat i nastrój poetyckiej nostalgii ▪ subiektywizm ujęcia tematu
---	---

E. Krótkie wnioski końcowe (2 pkt)

2 p. – za sformułowanie wniosku dotyczącego stylu i sposobu obrazowania obu dzieł

1 p. – za sformułowanie wniosku dotyczącego stylu i sposobu obrazowania jednego dzieła lub wskazanie stylu obu dzieł

Przykład poprawnej odpowiedzi

Obydwa obrazy są wedutami. Pierwszy jest przykładem osiemnastowiecznej drobiazgowo malowanej weduty / obraz powstał w epoce klasycyzmu (stanisławowskiej), a drugi z wymienionych jest charakterystyczny dla okresu Młodej Polski / modernizmu / malarstwa powstającego u schyłku XIX wieku / na przełomie XIX i XX wieku / w nurcie impresjonistycznym i / lub symbolicznym.

Zadanie 14.

Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji Tworzenie informacji	Pisanie własnego tekstu na podany temat: 1. Na podstawie czterech, innych niż zamieszczone w arkuszu, wybranych dzieł wykonanych przez różnych autorów, przedstaw różnorodne sposoby ukazywania obrazu miasta w sztuce. 2. Na podstawie czterech wybranych dzieł, innych niż zamieszczone w arkuszu, wykaż, na czym polegało nowatorstwo sztuki impresjonistów.	0–10
---	---	------

A. Konstrukcja wypowiedzi

- 2 p.** – kompozycja pracy właściwa: zachowane proporcje między poszczególnymi częściami, logiczny dobór poprawnych merytorycznie argumentów; wywód klarowny
1 p. – zachwianie proporcji między poszczególnymi częściami, logiczny dobór większości poprawnych merytorycznych argumentów
0 p. – niewłaściwa kompozycja i nielogiczny dobór większości argumentów

B. Trafność przytoczonych przykładów i umiejętność ich omówienia w związku z tematem (sposób werbalizowania wrażeń wizualnych)

- 4 p.** – poprawna analiza formalna i treściowa wskazanej w temacie liczby dzieł
3 p. – poprawna analiza formalna i treściowa większości wymaganych dzieł
2 p. – poprawna analiza formalna i treściowa połowy wskazanej liczby dzieł lub niepełna (formalna lub treściowa) analiza wszystkich przykładów
1 p. – elementy poprawnej analizy formalnej i treściowej mniej niż połowy wymaganych dzieł
0 p. – niepoprawna analiza formalna większości przytoczonych dzieł lub niewłaściwy dobór dzieł, lub błędna interpretacja większości przytoczonych dzieł

C. Znajomość materiału historyczno-artystycznego

- 2 p.** – poprawna faktografia: znajomość opisywanego okresu – ludzie, fakty, wydarzenia, daty, kierunki, style i tendencje oraz ich wpływ na indywidualny styl artysty
1 p. – w faktografii dopuszczalne usterki lub nieliczne błędy; pobieżna znajomość opisywanego okresu
0 p. – większość przytoczonych informacji jest błędna

D. Terminy i pojęcia

- 1 p.** – poprawna, różnorodna terminologia związana z opisem dzieł architektury i sztuk plastycznych, używana swobodnie we właściwym kontekście
0 p. – w terminologii związanej z opisem dzieł sztuki liczne błędy lub jej brak

E. Język i styl

- 1 p.** – język komunikatywny mimo błędów
0 p. – język niekomunikatywny